

כַּעֲשֵׂת פֶּה רַבִּי נַחֲמָן לְפָנֶיךָ

לזכרון נצח מוריני רבי ישראל בער אודסר זצ"ל

בס"ד
עלון תתשצ"ב

שְׁמוֹת

מתוך ספר לקוטי הלכות

א.יג. וַיַּעֲבְדוּ מִצְרַיִם אֶת בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל בְּפָרָךְ

שְׁהִסְטֵרָא אַחֲרָא, בַּחֲנִינָא מִצְרַיִם,
מַעֲבִידִים בְּכַבְדּוֹת גָּדוֹל מְאֹד עַל-יְדֵי רַבּוֹי
הַמֶּרֶה שְׁחָרָה וְהַעֲצָבוֹת. וְזֶהוּ בַּחֲנִינָא בְּעַבְדָּהּ
קָשָׁה, בְּקָשָׁא. בְּחָמַר הַלְכָתָא וְכוּ', כְּמוֹ
שֶׁתּוֹב בַּזֶּהר הַקָּדוֹשׁ. כִּי הִכַּל מַחֲמַת הַמֶּרֶה
שְׁחָרָה, שְׁעַל-יְדֵי זֶה אֵין יִכּוֹלִין לֹא לִלְמַד וְלֹא
לְהַתְפַּלֵּל, וְכָל מַה שְׂרוּצִין לַעֲשׂוֹת אֵיזָה דְּבַר
שֶׁבְּקִדְשָׁהּ, קָשָׁה וְכָבֵד וְחִמּוּר עָלָיו מְאֹד, כִּי
הֵם מְמַרְרִים אֶת הַחַיִּית מִמֶּשׁ, כְּאִשֶּׁר יוֹדֵעַ כָּל
אֶחָד בְּנִפְשׁוֹ (ה'ל' עירובי תחומין ו', י"ח):

ד.י. ... כִּי כִבֵּד פֶּה ...

לַמַּעֲמִים יֵשׁ צָדִיק אֶחָד בְּדוֹר שְׁמַעְלָתוֹ
גְּבוּהָהּ מְאֹד מְאֹד, עַד שֶׁמַּעֲרֹצִם הַפְּלִגָּה
מַעְלָתוֹ אֵינּוּ יִכּוֹל לְגָלוֹת עֲצָמוֹ כָּלֵל אֶל
הָעוֹלָם. וְזֶה בַּחֲנִינָא מַה שְׁמַשָּׁה רַבְּנוּ עָלָיו
הַשְּׁלוֹם טַעַן כִּי כִבֵּד פֶּה וְכָבֵד לְשׁוֹן אֲנָכִי,
כִּי קָשָׁה וְכָבֵד לוֹ לְדַבֵּר כָּלֵל עִם בְּנֵי
הָעוֹלָם. כִּי הוּא מְרַמֵּם וּמְנַשֵּׂא
וּמְרַחֵק מְאֹד מִכָּל הָעוֹלָם.

וְאִזּוֹ עֵקֶר הַתִּקּוֹן תְּלִוִי
בְּמִנְהִיגֵי הַדּוֹר כְּשֶׁהֵם כְּשָׂרִים
וְצָדִיקִים אֲמִתִּיִּם, וְהֵם זֻכִּים
לְהַשִּׁיג מַעְלַת הַצָּדִיק הָאֵמֶת
הַגָּדוֹל מֵהֶם שְׁהוּא בַּחֲנִינָא
מִשָּׁה, וְהֵם מְשַׁפְּלִין עֲצָמָן
נִגְדוֹ וּמִכְבָּטִין עֲצָמָן אֵלָיו
וּשְׂמִחִים בְּגִדְלָתוֹ בְּבַחֲנִינָא הַנֶּאֱמָר
בְּאַהֲרֹן וְרָאךְ וְשִׁמְח בְּלָבּוֹ. וְהֵם
יִכּוֹלִין לְגָלוֹת לְהָעוֹלָם מַעְלַת
הַצָּדִיק הָאֵמֶת. כִּי כָּלֵם יִסְמְכוּ
עֲלֵיהֶם מֵאַחֵר שֶׁהֵם הַמִּנְהִיגִים
שֶׁלֹּהֶם מִקְדָּם. כְּמוֹ אַהֲרֹן שֶׁהָיָה
תַּחֲלָה נְבִיא וּמִנְהִיג לְיִשְׂרָאֵל. וְאַף עַל פִּי כֵן
הַשִּׁפִּיל עֲצָמוֹ נִגְדַּ מִשָּׁה הַקָּטָן מִמֶּנּוּ בְּשָׁנִים
וְהוּא גָּלָה מַעְלַת מִשָּׁה לְכָל יִשְׂרָאֵל.

וְאִזּוֹ עַל יְדֵי זֶה מִכְבָּטִין תַּאֲוֹת נֶאֱמָר
מִיִּשְׂרָאֵל וּמוֹצִיאִין וּמְבָרְרִין עַל יְדֵי זֶה כָּל
הַנִּיצוּצוֹת הַקָּדוֹשִׁים מִבַּחֲנִינָא חוּתָם דְּסִטְרָא
אַחֲרָא לְבַחֲנִינָא הַחוּתָם דְּקָדְשָׁה בַּחֲנִינָא
תְּפִלִּין, וְנִעֲשִׂין עַל יְדֵי זֶה תְּקוּנִים גְּדוֹלִים,
חוֹכִין הָעוֹלָם לְתִקּוֹן הָאֱמוּנָה הַקָּדוּשָׁה
וּלְתִקּוֹן הַבְּרִית וּלְתִקּוֹן הַמַּחֲיִין הַקָּדוֹשִׁים
שֶׁהֵם בַּחֲנִינָא תְּפִלִּין. (הלכות בכור בהמה
טהורה ג' - אותיות ד' ה' ו' ז' לפי אוצר
היראה - צדיק - אות ק"ס)

ה.כג. ... וּמֵאִזּוֹ בָּאתִי אֶל פְּרַעֲה
לְדַבֵּר בְּשִׁמְךָ הִרַע לָעַם הַזֶּה

בְּסוּף הַגָּלוּת מִתְגַּבֵּר הַגָּלוּת
בְּיוֹתֵר, כְּמוֹ שֶׁהָיָה בְּמִצְרַיִם, כְּמוֹ
שֶׁתּוֹב (שְׁמוֹת ה'): "וּמֵאִזּוֹ בָּאתִי

סֵפֶר הַשְּׁבוּעַ

יְמֵי הַתְּלָאוֹת, לִיד (סוף)

מַה שֶּׁסֵּפֶר הַר' אַהֲרֹן לִיפְאֹוֶעֶצְקִי
לְהַר' אַבְרָהָם ז"ל

עַל ... בְּזִמְנָא שֶׁהָיָה דָּר עוֹד רַבְּנוּ ז"ל
בְּבִרְסָלָב, אָמַר פְּתָאֵם לְהַר' נִתָּן וְלַר' נִפְתָּלִי
שֶׁיַּעֲשׂוּ דָרְכָם לְמַעַזְבוֹ, עַל צִיּוֹן הַבַּעַשׁ"ט
ז"ל, וְעַם דָּרְכָם בְּשֵׁם יְהוָה מִקְדָּם
בְּבִרְדִּיטְשׁוֹב אֶצֶל הַרְבֵּי לִוי צָחֵק ז"ל. וְכֵן
עָשׂוּ, וּבְעֵרֶב שַׁבָּת בָּאוּ לְבִרְדִּיטְשׁוֹב וְתַכְף
הִלְכוּ לְקָבֵל פְּנֵי הַרְבֵּי. בְּשָׂרָא אֹתָם הַרְבֵּי
ז"ל אָמַר לָהֶם שְׁלֹא נַעֲמִים לוֹ כַּעַת בִּיאָתָם
אֵלָיו מִשׁוּם שֶׁהָזָקָן בָּא לְשִׁבְתָּ אֶצְלוֹ.

עַל מִיד הַבֵּינוּ לְהַשְׁתַּמֵּט תַּכְף מִמֶּנּוּ
בְּשִׁבְלִי שְׁלֹא יִגְזֹר עֲלֵיהֶם לְנִסֵּעַ
מִבִּרְדִּיטְשׁוֹב, וְלֹא הִתְרָאוּ לְפָנָיו עַד לְפָנוֹת
עֵרֶב, כְּשֶׁבָּאוּ אֵלָיו בְּשַׁעַת אַחֲרוֹנָה, כְּשֶׁרָאָה
אוֹתָם אָמַר לָהֶם: אַתֶּם עוֹד פֶּה לֹא עוֹבְתָם
אֶת בְּרִדִּיטְשׁוֹב? אָמְרוּ לוֹ: וְאֵיךְ אֶפְשָׁר
לְנִסֵּעַ מִפֶּה שְׁלֹא לְהִיט אֶצְלָכֶם עַל שַׁבָּת.
וְהַרְבֵּי ז"ל הָיָה מְכַבֵּד מְאֹד אֶת הַר' נִתָּן ז"ל,
שֶׁדָּרְכוּ הָיָה לְהַאֲרִיךְ מְאֹד בְּתַפְלָתוֹ, וְדָרְךְ
אֲנָשִׁי בְּרִדִּיטְשׁוֹב הָיָה לְחַכּוֹת עַד גְּמֵרוֹ
הַתְּפִלָּה וְלֹמַר לוֹ "גִּיט שַׁבָּת" כְּנֶהֱוָה,
וּבְשַׁבָּת זֹו כְּשֶׁגָּמַר הַתְּפִלָּה וְהִסִּיר אֶת
הַמַּשְׁקָפִים מֵעַל עֵינָיו וְלֹא רָאָה תַכְף אֶת
מוֹהֲרַנֵּ"ת ז"ל, שֶׁאֵל "וְיֵא אִיז נִתְלַע"?
וּבְמַעֲמַד זֶה הָיָה גַם הָזָקָן, כְּשֶׁהִגִּיעַ זְמַן
הַסְּעוּדָה, לֹא יָשָׁבוּ הַר' נִתָּן וְהַר' נִפְתָּלִי ז"ל
אֶצֶל הַשְּׁלַחָן עַד שֶׁרָאוּ שֶׁיֵּשֵׁב הָזָקָן
עַל מְקוֹמוֹ, ... (וְהַמְשָׁךְ בְּדָף ד')

אֶל פְּרַעֲה לְדַבֵּר בְּשִׁמְךָ הִרַע לָעַם הַזֶּה וְכוּ'." וְזֶה
וְכְמוֹ שֶׁתּוֹב (ש"ס): "תְּכַבֵּד הַעֲבוּדָה וְכוּ'." וְזֶה
בַּחֲנִינָא קָשִׁי הוֹלְדָה, בַּחֲנִינָא (ש"ס יג): וְהָיָה כִּי
הַקָּשָׁה פְּרַעֲה לְשַׁלְחָנָהּ. וְכֵן כָּל הַיִּסּוּרִים
וְהַצָּרוֹת שֶׁסּוֹבְלִים עֲכָשׁוּ בְּסוּף הַגָּלוּת
הָאַחֲרוֹן הַזֶּה, הֵם בַּחֲנִינָא חֲבִלִי לָדָה, כְּמוֹ
הָרָה תִּקְרִיב לְלֶדֶת תַּחֲלִיל תּוֹעֵק בְּחִבְלֶיהָ וְכוּ'.

וְעֵקֶר הַתְּגַבְּרוֹת הַגָּלוּת שֶׁמִּתְגַּבֵּר עֲכָשׁוּ
חֵס וְשְׁלוֹם, הוּא מַה שֶׁהַבַּעַל דְּבַר מִתְגַּבֵּר
מְאֹד עַל נַפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל לְרַחֵקָם מִה' יִתְבָּרַךְ,
שֶׁהוּא עֵקֶר גָּלוּת וְצָרוֹת הַנֶּפֶשׁ, כִּי חוּץ
מִזֶּה הַכָּל הֵבֵל וְכִמְבָּאָר בְּמִקּוֹם אַחֵר.

וְעֵקֶר הַצָּרָה מַה שֶׁמִּתְגַּבֵּר הַבַּעַל
דְּבַר לְהַכְנִיס כְּפִירוֹת
וְאַפִּיקוֹרוֹסוֹת בְּעוֹלָם חֵס
וְשְׁלוֹם, וְכְמוֹ שֶׁאָמַר רַבְּנוּ ז"ל
שֶׁהוֹלֵךְ אַפִּיקוֹרוֹסוֹת גְּדוֹל
בְּעוֹלָם. וְכְמוֹ שְׂרוּאִין בְּחוּשׁ,
שְׁלֹא הֵיטָה כְּזֹאת מִיָּמֵי
עוֹלָם אַפִּיקוֹרוֹסוֹת כְּזֹאת
בְּיִשְׂרָאֵל כְּמוֹ עֲכָשׁוּ
בַּעֲוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים שֶׁרַבּוּ
הַמִּתְפָּרְצִים בְּעַם לְלַמֵּד אֶת נַעֲרֵי
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל חֲכָמוֹתֵיהֶם
וּלְשׁוֹנוֹתֵיהֶם וְכוּ' וְכָבֵד דְּבַרְנוּ מִזֶּה
בְּמִקּוֹם אַחֵר. וְכָל הַתְּגַבְּרוֹת הַבַּעַל
דְּבַר שֶׁמִּתְגַּבֵּר עֲכָשׁוּ זֶהוּ בַּחֲנִינָא חֲבִלִי
שֶׁל מִשִּׁיחַ, בַּחֲנִינָא חֲבִלִי לָדָה כְּנִ"ל.

וְעַל-כֵּן עֲכָשׁוּ אֵין כֹּחַ לַעֲמֹד בְּנִגְדּוֹ כִּי
אִם בְּכַח הַצָּדִיקִים אֲמִתִּיִּם הַגְּדוֹלִים מְאֹד,
שֶׁיִּכְוָלִים לְהַמְתִּיק הַדִּין בְּשִׁרְשׁוֹ, שְׁעַל-יְדֵי זֶה
נִתְבַּטֵּל כָּל כֹּחַ הַיִּצָּר הִרַע שֶׁל כָּל בָּאֵי עוֹלָם
שֶׁנִּמְשָׁךְ מִשָּׁם: (הַלְכוֹת תְּפִלִּין ה', כ"ט)

אֵין לָאָדָם בְּעוֹלָמוֹ כִּי אִם

אוֹתוֹ הַיּוֹם וְאוֹתוֹ הַשָּׁעָה שְׁעוֹמֵד בּוֹ

לְקוּטֵי מוֹהֲרַ"ן, סִימָן ער"ב

כָּל מַה שֶׁמִּתְגַּדֵּל וּמִתְפָּאֵר שֵׁם הַצָּדִיק יוֹתֵר מִתְגַּדֵּל וּמִתְפָּאֵר שֵׁם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּיוֹתֵר. (קל"ט ב"ס)

טוֹב לְהַגִּיד וּלְשִׁיר לַ נֶחֱ נֶחֱמָ נֶחֱמָן מֵאוֹמֵן לִזְכוֹת לְכָל הַיְּשׁוּעוֹת

כַּעַס מזיק לעשירות. וכשהיצר מסיח לאדם שיכעס, ידע שבזאת השעה ישיעו לו מלמעלה איהו סך של ממון, והיצר רוצה לקלקל זאת ההשפעה של העשירות (לקוטי מוהר"ן א', סימן נ"ט).

על-ידי קלקול השפעה של העשירות, שבא על-ידי הכעס, על-ידיה נפגם שמו ונפשו. אבל כששומר את עצמו מכעס, וכשבא לאיהו כעס הוא מתגבר על יצרו ומאריך אפו וכובש כעסו, על-ידיה זוכה לעשירות, ועל-ידיה מגדיל שמו ונפשו וזוכה לשם טוב, וכל הנפשות תאבין להכלל בנפשו, וזוכה לקרב נפשות הרבה להשם יתברך, שזה עקר כבוד השם יתברך (שם).

... ותזכנו לשם טוב ותגדיל שמינו עד עולם, ותרחה עלינו ותשמר אותנו תמיד מעון הכעס, ולא אכעוס על שום דבר ולא על שום אדם לעולם, ולא אטורף נפשי באפי חס ושלום, ולא יהיה בידי אל זר ולא אשתחוה לאל נכר, שזה נאמר על הכעס שהוא כעובד עבודה זרה, ותשמרני מן הכעס ומן הרגז ומן הקפדנות בתכלית השמירה, ותמחל ותסלח לי ותכפר לי על כל מה שפגמתי נגדך על-ידי עון הכעס מנעורי עד היום הזה, כי אתה יודע שמדה רעה זאת נתאחזה בנו מנעורינו, עד אשר אבדנו על ידה מה שאבדנו.

חוס וחמל עלי והטיבה עמדי בטובך הגדול, וזכני להיות טוב לכל, ולאחז במדותיך הקדושות אשר אתה חנון ורחום ארך אפים ורב חסד וטוב ומטיב לכל. ואהיה נשמר מכל מיני כעס וקפדות שלא יעלו ולא יבואו ולא יגיעו ללבי כלל. ותשפיע עלינו שפע העשירות דקדשה, ויתגדל שמינו ונפשנו על-ידיה, עד שיתאוו נפשות רבים להכלל בנפשנו ויתקרבו אליך באמת על-ידיה, ותגדיל השם והנפש דקדשה עד עולם, ויקים מקרא שכתוב, לשמך ולזכרך תאות נפש: (לקוטי תפילות א' - מתוך תפילה נ"ט)

יהי רצון מלפניך ה' אלקינו ואלקי אבותינו, שתרחם עלי ברחמיך הרבים, ותטיב עמי בטובך האמתי, ותצילני ותשמרני תמיד מעון הכעס החמור מאד. כי אתה ידעת כי מדה הרעה הזאת של כעס וקפדות נתאחזה בנו מנעורינו, וכבר הרגלתי בעון זה מאד, ועברתי ושניתי ושלשתי בו כמה פעמים אין מספר, עד שנעשה לי כדור, ואתה יודע גדל עץ הפגמים שפגמתי על-ידי העון החמור הזה של הכעס, שהוא אל זר עבודה זרה ממש, כמו שכתוב, לא יהיה בך אל זר ולא תשתחוה לאל נכר. ועל-ידיה טורפים הנפש ממש, כמו שכתוב, טורף נפשו באפו. ושאר כל הפגמים העצומים הנעשים על-ידיה בכל העולמות. "ה' אלקים אתה ידעת" ... (לקוטי תפילות א' - מתוך תפילה סח"ט)

... עוד תועלת חשובה בידיעת בירור דבר זה, שעל ידי זה נדע מי הוא התלמיד האמת שעל ידו נוכל לקבל אור הצדיק באמת, שבלתי זה הוא נעלם ונסתר, וכמו שכתב 'לקוטי תפלות' חלק ב' ל"ג המיסד על תורה ס"ז ה"ל: עשה למשן שמך וקדש את שמך וגלה האמת בעולם, וזכנו ברחמיך העצומים שנופה לידע באמת מי הוא הראש בית של העולם עתה אשר מקבל פח מהצדיקים האמתיים האלה שהזכרתי לפניך, וזכנו בחמלתך הגדולה להתקרב אליו באמת, וכו', וכו'.

וכמו שכתב 'לקוטי הלכות' (הלכות העושה שליח לגבות את חובו ה', הכלול בהלכות גביית חוב ה'), שמבאר שם איך שצריך כל אחד להתקרב להצדיק הדור, ואי אפשר לכל אחד להתקרב אליו, על פן צריך להתקרב לתלמידיו, אבל צריך לזה תלמיד אמת שעל ידי ההתקרבות אליו הוא במקרב להצדיק עצמו.

וכתב שם שצריך שיהא נסמך מהצדיק עצמו שיכולים לסמך עליו ולהתקרב אל הצדיק על ידו, והסמיכה הוא כמו במלכה העושה שליח לגבות את חובו שאין הלוה יכול לפטר עצמו על ידי השליח, רק אם אמר המלכה בפרוש שהוא שליחו בעצמו שאז הוא כיד המשלח, או שמסר לו כתב ידו, וכתב שם שכן הוא אצל התלמיד של הצדיק, שצריך שהצדיק יסמך עליו בפה, או שימסר פן בכתב ידו, ובאר שם ב'לקוטי הלכות' דהינו שאצל התלמיד נמצא כתבי רבו והוא הדואג להפיץ מעינותיו חוצה, עד כאן. והבן לצרף כל זה לענינו, ובפרט שכאן נמסר לו כתב ידו בפשטות!

וראה הלכות שלוחין (הלכה ה המיסד על תורה ח'), שמאריך שם בגדל הנחיצות לבקש את הצדיק האמת שעל ידו נתברר המדמה שעל ידי זה יתגלה חדוש העולם והשיר שיתער לעתיד, ויצריך לחתר אחר רוח קדשו, וכתב שם שאפלו אם מצאו כבר, צריך לחתר ולדרש אחר אורו עוד ועוד, שבודאי שיר למצא עוד.

ובאר עוד שם, שאפלו הרב עצמו צריך לבקש ולחתר עוד יותר אחר רוח קדשו של רבו. משמע שמה שדבר קדם מענין מציאת הצדיק, הינו התלמיד האמת של הצדיק האמת, שעל ידו יכולים למצא את אורו של הצדיק האמת ולזכות לברור המדמה וכל התקונים הנ"ל, עין שם ותבין.

וכן משמע קצת ב'לקוטי מוהר"ן' עצמו שם שכתב שהצדיק יש לו רוח הקדש שעל ידו נתברר המדמה, ואפלו עכשו שאין לנו רוח הקדש יש לו בחינת רוח הקדש וכו', עין שם. משמע קצת מדבר מהרב שהוא הצדיק הדור בחינת משה, שלו יש נדאי רוח הקדש, והתלמיד בחינת יהושע שיש לו גם כן בחינת של רוח הקדש, כמו שכתוב **"איש אשר רוח בו"**.

ועל פן, אחר הסתלקות הצדיק צריך לדרש אחר רוח קדשו דרך ספריו ותלמידיו האמתיים. ועל זה קאי מה שכתב ב'לקוטי מוהר"ן' שאין די בספרים וצריך הצדיק עצמו, שעכשו שאין לנו הצדיק עצמו צריך להקביל פני הצדיקים שהם התלמידים שלו, וצריך גם כן לדרש אחר נקודת האמת שפני הצדיקים האלו כמובן.

לראות באב"י הנחל

אב"י הנחל (א-ה)

ר' ישראל ספר, שהמכתבים מאב"י הנחל נכתבו על ידי רבוי צעקות והתבודדות שלו בין ההרים (של ר"ה), ואמר שהנשיא בקש ממנו לכתב לו מה שקבל מרבי נחמן, ור' ישראל חבר מזה אב"י הנחל - אב"י ראשי תבות: ישראל בער אודערסר.

משפחה אשר בזו את הנשיא שזר כשהגיע לקבוצ ראשה-השנה לשול ברסלב, נגשו לר' ישראל בכתנת נינו לבקש ממנו מחילה, ואז ר' ישראל הגיש להם ספר אב"י הנחל של מכתביו לנשיא שזר, ובו העביר לו ממה שקבל מר' נחמן, ודבר אתם ממעלת הספר. והדבר היה פלא, כי ר' ישראל לא היה רגיל לשאת עמו ספרים למקומות כאלו, והיה נראה שהוא צפה והכין את הפגישה.

ר' ישראל אמר פעם לאחד שיקרב את משפחתו על-ידי מכתבים, כשם שהוא עסק עם שז"ר, שלקח ספרי רבנו והעתיק מהם מכתבים של קרוב.

לאחד מהחברים שהיה חושב במחשבתו על הספר אב"י הנחל, שזה ספר פשוט של לקוטים ותו לא, פנה אליו ר' ישראל באחת השבתות ואמר לו: "אני חברתי אב"י הנחל, זה לא דבר פשוט...", וצריך עיון.

ר' ישראל אמר פעם, שיש עוד מכתבים אחרים עוד יותר יפים מהראשונים, ויבוא זמן שיתגלו בעולם. ופעם אמר שצריכים להתפלל שיתגלו בעולם.

אבי הנחל

מכתב א'
(המשך)

כל השנה הלכות

חיוב גדול, על-כל אחד מישראל, ללמוד בכל יום שיעור פוסק ... והוא תיקון גדול מאוד, לברר ולתקן כל הפגמים; כי על-ידיה מבררין הטוב מהרע, שהוא כלל כל-התיקונים (מתוך קצור לקוטי מוה"רן, קפ"ז)

קצור שולחן ערוך - מהרב שלמה גאנצפריד זצ"ל

= הכנת שבת =
(ט)

אין לעשות מלאכה בדרך קבע בערב שבת, ממנחה קטנה ולמעלה - עין לעיל סימן ס"ט סעיף ב'. אבל בדרך ארעי, מתר. ולצרך שבת, גם אחר כך מתר. ולעשות בגדי חברו בשכר, אסור. אך מי שהוא עני ורוצה להשתכר לצרך שבת, מתר לו כל היום, כמו בחלי-המועד. לספר את ישראל, מתר כל היום, אפלו מעשה אמן, אפלו בשכר, מפני שהתספרת נכרת שנעשית עבשו בשביל השבת. יש להסגיר את החניות שעה אחת לפני השבת - אם הוא בדרך, עין לעיל, סימן ס"ח סעיף י"ב רנ"א רנ"ו:

(י)

מתשע שעות זמניות ולמעלה, מצוה להמנע סעודה, אפלו מה שהוא רגיל בחל. וסעודה שאינו רגיל בה בחל, אפלו היא סעודת מצוה, אם היה אפשר לעשותה ביום אחר, אסור לעשותה בערב שבת כל היום, אפלו בבקר. אך סעודת מצוה שזמנה קבוע היום, כגון מילה ופדיון הבן וכדומה, מתר. ומכל מקום, נכון להקדימה בבקר ולא ירבה בה, ומכל-שכן שלא לאכול אכילה גסה, כדי שיאכלו סעודת שבת לתאבון - (רמ"ט):

ספר המידות

אמת חלק א'

כט. מי שאין לו בטחון, הוא דובר שקרים, ועל-ידי שקרים אין יכול לבטח באמת.

ל. לפי הרחוק מאמת פן מחזיק את הסור-מרע לשוטה.

לא. מי שרוצה לסור מרע, ורואה שאין אמת בעולם, עושה עצמו פשוטה.

לב. מי שאינו אומר שקר, הקדוש-ברוך הוא מושיע לו בעת צרתו גם בנים יהיו לו.

לג. על-ידי דבור שוא בא מכות בנים.

לד. מי שמקשר לשוא, בא לשכחה.

לה. על-ידי שקר בא לנאוף, ומחזיק ידי מרעים, שלא יחזרו בתשובה.

לו. על-ידי שקרים אין לו רפואה אפלו בהרבה רפואות.

על-ידי האמת העולם נשמר מפל הזקות. האמת הוא פודה מכל הצרות. כשיש אמת יש שלום. כשאין אמת אין חסד. על-ידי אמת יזכה לשם עולם. מי ששומר את עצמו משקר הוא מנצח תמיד. על-ידי ענה תזכה לאמונה. על-ידי אמונה יכול להבין את ה' יתברך. על-ידי אמונה הקדוש ברוך הוא יסלח לך על עוונותיך. לא תבנה ירושלים עד שיהיה שלום בין ישראל. אין בית המקדש נבנה עד שתכלה גאון. על-ידי אהדות שיהיה בישראל יבוא משיח. על-ידי אמונה נתבטלין הגזרות שאמות גזרין על ישראל.

אבקש סליחתו שלא שלחתי עדן הספרים הקדושים, כי הייתי חולה ועברו עלי יסורים קשים לא עליך, ובדאי הפל לטובה. גם עכשו עדן אני חלוש כח מאוד, והתנפנפתי בכל כחותי לכתב קצת דבורים קדושים שיש בהם כדי להחיות ולהשיב את כל העולם.

מעת שנפרדנו לא שכחתי אותו כי אהבתו חקוקה בעמק לבי באהבה רבה ואהבת עולם, ואני מתגעגע ומשתוקק אליו תמיד להתקשר אתו בשבת אחים גם יחד. אני מתפלל תמיד עבורי שיזכה לראות בתפארת אור השמש הקדוש המאיר עכשו בעולם, ולהעביר ולסלק העננים המחשיכים את אור השמש, באפן שנוכח לצאת מאפלה לאורה, מחשך לאור גדול, ובאור בקר יזרח עלינו שמש צדקה ומרפא בכנפיה.

ברגשי כבוד ויקר הנני דורש שלומי ושלום אנשי שלומי הנלוים אלי, בפרט לידידנו הנעים והנחמד וכו'... אשר זכה לאור התורות והתפלות ובדאי יעשו בו פעולות לטובה אם ישה אגזיו ולבו אליהם.

המחכה ומצפה לתשובתו המהירה. נא לשמר את המכתב, כי אקנה בקרוב להתראות, ויש לי מה לבאר בעל-פה.

ישראל דב אודסר
בית זלמן אודסער, טבריא.

מאבדת בת מלך
מעשה א' (המשך ד')

ספורי מעשיות

וגזר על הרוח הנ"ל שיוליך אותו לשם. ובא הרוח סערה ונשא אותו לשם. והביא אותו אל שער, והיו עומדים שם חילות שלא הניחו לבגס אל העיר. והושיט ידו אל הפלי ולקח מעות ושחד אותם ונכנס לתוך העיר, והיתה עיר נאה, והלך אל גביר ושכר לו מזונות, כי צריך לשהות שם, כי צריך לשום שכל וחכמה להוציאה. ואין שהוציאה לא ספר. ובסוף הוציאה.

ועין בהקדמה ותראה רמזים נפלאים על מעשה הזאת.

...והלך כמה וכמה שנים לבקש, ומצא אדם גדול גס-כפן כנ"ל, ונשא גס-כפן אילן גדול כנ"ל. ושאל אותו גס-כפן כנ"ל, והשיב לו כל המעשה כנ"ל ודחה אותו גס-כפן. והוא הפציר אותו גס-כפן, ואמר לו האדם השלישי הזה להשני למלכות, שלמענו יקרא שיבואו כל הרוחות וישאל אותם.

וקרא אותם ובאו כל הרוחות ושאל את כלם, ולא ידעו שום אחד מהם מהר ומבצר הנ"ל.

ואמר לו האדם השלישי להשני למלכות: הלא אתה רואה ששטות ספרו לפניך. והתחיל לבכות מאוד ואמר: אני יודע שישנו בנדאי.

בתוך כך, ראה שבא עוד רוח אחד, וכעס עליו הממנה הנ"ל: מדוע נתאחרת לבוא, הלא גזרתי שיבואו כל הרוחות ולמה לא באת עמהם? השיב לו שנתעכבתי מחמת שהייתי צריך לשאת בת-מלכה אל הר של זהב ומבצר של מרגליות.

ושמח מאד. ושאל הממנה את הרוח: מה יקר שם. הינו איה דברים הם שם ביקר ובחשיבות, ואמר לו שכל הדברים הם שם ביקר גדול. ואמר הממנה על הרוחות להשני למלכות: באשר שזה זמן גדול כל-כך שאתה מבקשה וכמה יגיעות שהיו לך, ואולי ידעה לך עתה מניעה מחמת מוון, על-כן אני נותן לך כלי, כשתושיט ירך לתוכה תקבל משם מעות.

ספור השבוע

השמך הסיפור

... אז בחרו את מקומם אחד כנגד הזקן ואחד מצדו בכדי שאם יפתח הזקן את פיו, לעמד כנגדו ולהכניעו בכל אופן, בכדי לקים מאמר חז"ל לא תעמד על דם רעך ובשעת הסעודה בשהגישו צלוחית יין על השלחן, אז לקח הרב ז"ל את הצלוחית ונתן לה' נתן ז"ל שהוא יחלק להמסבים. מוכן ממילא שאי אפשר היה להזקן לפער את פיו בכל השלש סעודות, וכן עבר השבת בשתיקה משני הצדדים, אמנם ביום ראשון בבקר נכנס הזקן להרב ז"ל וספר לפניו ששמע שמגדל חשק רבנו ז"ל שאנשי יתפללו בהתלהבות, הותר להם שתית יין שרף קדם התפלה, וזה היה בקובלנא לפני הרב ז"ל והלך לו.

... אחר כך כששבו ונכנסו הר' נתן והר' נפתלי ז"ל להרב ז"ל, ספר להם הרב ז"ל קובלנא הנ"ל בלא שם. על זה לא ענו דבר, והר' נפתלי שהיה מעט קפדן תפס בידי את שתי פאותיו של מלבוש הרב ושניהם התחילו לרקע ברגליהם וצעקו: "רבי! רבי! איך אויך? איך זאלט אןאלכעס זאגן?" נרבי! רבי! גם אתם? שאתם תאמרו פזאת!], מזה הבין שפליאה נשגבה בעיניהם שהוא יוציא שמע שרף כזה, אמר להם: לא! לא! סערדצע, לא אני אומר, הוא אומר זאת.

... בזה אנו רואים נבואת רבנו ז"ל, ואלו לא שלח את הר' נתן והר' נפתלי ז"ל, מי יודע מה היה עם היות הזקן לבדו בברדיטשוב. כשנסעו מברדיטשוב אמר הרב ז"ל לאנשיו על הר' נתן והר' נפתלי ז"ל, שלא ראה חסידים אוהבים את רבם כמוהם. והזקן כשחזר מברדיטשוב לביתו אחר מעשה זו, היה אצלו אחד מנעמירוב, כששאל את האיש מאיזה מקום הוא, והשיב לו מנעמירוב, אמר לו אצלכם בנעמירוב יש מגני ארץ וכונתו היה על הר' נתן והר' נפתלי ז"ל. וזאת ספרו לפני רבנו ז"ל, ואמר ר' אברהם שבזה צדק, קבלת אנ"ש שמה שמזכר בהתורה "תקעו אמונה" אודות "מגני ארץ" שפונת רבנו ז"ל היה עקר על מזהרנ"ת, שבספריו מחזק ומשיב נפשות הנפולות והחלשות בשבעה משיבי טעם.

שיחות רבי ישראל

מתוך הקלטות

... אני חשבתי שהלילה אין חצות, אחרי שאנחנו היינו בדבק, להוציא רגל זה היה ממש ... אני חשבתי: הלוואי שיתנו לי מקום לשכב חודש, אולי אני אוכל לזוז עם איבר ... והוא (רבי ישראל קורדנר, צ"ל) בלילה הזה, התפילה הזו היה אחרי הלילה הזה, הוא קם בחצות - ואני לא יכול להבין, אני לא יכול להבין בדרך הטבע איך הוא קם בחצות לילה? אז, כל העולם היו שבורים ועייפים כל כך ממש, והוא עמד בחצות לילה.

אני שמעתי את החצות, אבל לא יכולתי לזוז עם איבר, אני רציתי לצאת - איך אפשר לישון כשיש חצות כזה? איך אפשר לישון? אבל לא יכולתי לזוז עם איבר, אני שכבתי אבל ברוך השם שמעתי החצות.

סוף כל סוף, התגברתי בכל הכח ויצאתי מהמיטה וקמתי, יהיה מה שיהיה; על כל פנים, רבי ישראל ישב, הוא ישב על השולחן, ולא היה חשמל כמו היום, היה מנורת נפט. אני ניגשתי לשולחן, אבל תכף שהגעתי, היה "רעידת אדמה", והשולחן היה רועד, והוא היה רועד. אני ניגשתי לשולחן, נפל עלי פחד, ראיתי פנים כזה שהוא בוער כאש...

ואחר כך היה התפילה! עמדתי ליד הדלת, שמרגע שאני לא יכול בשום אופן לסבול, אני יכול לגווע אז אני אספיק לצאת ... ובכל הדיבור שאני שמעתי התפילה שלו, הם הרגישו שזה לא רגיל, לא כמו כל העולם, יש חסידים ויש ... אמת כזה שאין לנו השגה, הוא לא היה צריך ללחום עם הגאווה, הוא היה נקי מכל התאוות, ורק רבנו הקדוש יכול לעשות פלאות כאלה, והוא היה בעולם הזה עם גוף, הוא היה מדבר עם העולם כאילו הוא אחד מבני העולם ...

(יט) וצריך לזהר מאד מאד להיות אך שמח וטוב־לב בשבת, כי מעלות וקדשות שבת גדולה ויקרה מאד, כמבאר בכל הספרים, ובפרט בראשית חכמה, בשער הקדשה בתחלתו. וראוי ללמד שם, ולשים לבו היטב על כל הדברים הנאמרים שם בעצם מעלת קדשת שבת, כדי שיתלהב לבו לקבל שבת בשמחה גדולה ועצומה.

כי עקר מצות כבוד שבת־קדש היא השמחה, להיות שמח מאד בשבת־קדש, ולבלי להראות חס ושלום שום עצבות ודאגה כלל בשבת, ולהרבות בתענוגי שבת בכל מיני תענוג - הן אכילה ושתיה, הן מלבושים כפי מה שיוכל - כי אכילת שבת הוא פלו קדש, פלו רוחניות, פלו אלהות, ועולה למקום אחר לגמרי מן אכילת חל. אשרי המשתדל לשמח בשבת, כי עקר כבוד שבת הוא השמחה כנ"ל (שם).

אוצר היראה

לקוטי עצות
שבת

(יז) שבת הוא בחינת בן, בחינת נח, ניקח דעלאין ותתאין, שהוא מנחם ומשמח הכל מן העצבות. ואז נתורממין ונתעלין כל המצות של ששת ימי החל מן העצבות ונמשך עליהם שמחה. ועלידי הלל והודאה להשם יתברך, ועלידי למוד הלכות, זוכין להמשיך הקדשה והשמחה של שבת לששת ימי החל, שנוקה גם בימי החל לשמחה של שבת, לשמח בו יתברך, ולעשות כל המצות בשמחה גם בימות החל.

ועלידיה נתגלה אחדות הפשוט מתוך פעלות משתנות, שיודעין שכל הפעלות משתנות נמשכין מאחד הפשוט יתברך שמו, שזאת הבחינה יקרה מאד למעלה בכל העולמות, אפלו אצלו יתברך (לקו"ת סי' ב).

(יח) עלידי השמחה של שבת זוכה לחרות, ואז הדעת בשלמות ואינו מבולבל. ועלידיה יקרה ליראה עם דעת בלי כסילות, ומעלה כל היראות הנפולות, שלא יהיה מתירא משום דבר, לא מאיזה שר ואדון וכיזא, רק מהשם יתברך לבדו (שם סי' יז).

התבודדות הוא
מעלה עליונה וגדולה מן הכל

שבת שלום

וכל הישועות